

Şeyh Muhammed Mehmet Adil El Kıbrıs-i Hazretleri (k.s.) Hadis Dersleri

PEYGAMBER EFENDİMİZ (S.A.V.)'İN YÜCE VASIFLARI

*Esselamu Aleykum ve Rahmetullah
Eûzübillâhîmine's-şeytânî'r-racim Bismillâhirrahmânirrahim.
Vesselatu Vesselamu ala Resuluna Muhammedin Seyyidel ervelin vel ahirin.
Medet Ya Resulullah, Medet ya Sadat-ı Ashab-ı Resulullah,
Medet ya Meşayihina, Şeyh Muhammed Nazım el Hakkani, destur.*

۱۲۲ - كَانَ إِذَا أَفْطَرَ عِنْدَ قَوْمٍ قَالَ أَفْطَرَ عِنْدَكُمْ الصَّائِمُونَ وَصَلَّتْ عَلَيْكُمْ
الْمَلَائِكَةُ* (طب عن ابن الزبير حسن)

122. “Bir kavmin yanında iftar ettiği zaman şöyle derdi: Eftera indekümüs sâimûn*
Ve sallet aleykümül melâikeh*” Bir kavmin yanında iftar ettiği zaman şöyle dua ederdi;
“Sizin yanınızda oruçlular iftar etsin, melekler size iyi melekler musallat olsun diye iftar eder,
dua ederdi.

۱۲۳ - كَانَ إِذَا اكْتَحَلَ اكْتَحَلَ وَثَرًا وَإِذَا اسْتَجْمَرَ اسْتَجْمَرَ وَثَرًا* (حم عن
عقبة بن عامر)

123. “Sürmelendiği zaman teklerdi. (Taharet için) taş kullandığı zaman
teklerdi.” Bir defa iki defa, iki defa değil de ya bir defa olacak ya üç defa ya beş defa öyle
olur tek olarak. Taharet için taş kullandığı zaman da o da yine tek olacaktı yani ya bir, üç,
beş, çift yapmazdı Peygamber Efendimiz (s.a.v.).

۱۲۴ - كَانَ إِذَا أَكَلَ طَعَامًا لَعِقَ أَصَابِعُهُ الثَّلَاثَ* (حم م ت د ن عن انس)

124. “Yemek yediği zaman üç parmağını yalardı.” Çünkü üç parmağıyla yedi o
da şey yapmasın diye onları yalardı, sünnettir bu da.

۱۲۵ - كَانَ إِذَا أَكَلَ طَعَامًا لَعِقَ أَصَابِعُهُ مَا بَيْنَ يَدَيْهِ* (خ في التاريخ عن جعفر بن
أبي الحكم مرسلا أبو نعيم عنه طب عن الحكم بن عمرو)

125. “Yemek yediği zaman parmakları önünden öteye aşmazdı.”

Şeyh Muhammed Mehmet Adil El Kıbrıs-i Hazretleri (k.s.) Hadis Dersleri

۱۲۶ - كَانَ إِذَا أَكَلَ أَوْ شَرِبَ قَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَ وَسَقَى وَسَوَّغَهُ
وَجَعَلَ لَهُ مَخْرَجًا* (د ن حب عن ابی ایوب)

126. “Yemek yediği ya da su içtiği zaman şöyle derdi; Elhamdü lillâhillezî et’ame ve sekâ ve seveğahû ve ceale lehû mahraca.” Yani Allah’a hamdolsun ki bizi yedirdi, içirdi, güzel yemekler yaptı. Bize kuvvet yaptı diye bu her yemek yediği vakit içtiği vakit devamlı hamd eder, şükrederdi.

۱۲۷ - كَانَ إِذَا اتَّخَا الْخِثَّانَ اغْتَسَلَ* (طح عن عائشة)

127. “İki sünnet mahalli birleştiği zaman yıkanırlandı.”

۱۲۸ - كَانَ إِذَا اتَّسَبَ لَمْ يُجَاوِزْ فِي نِسْبَتِهِ مُعَدَّ بْنَ عَدْنَانَ بْنِ أَدَدٍ ثُمَّ
يَمْسِكُ وَيَقُولُ كَذِبَ النَّسَابُونَ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى وَقُرُونَا بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيرًا* (ابن
سعد عن ابن عباس)

128. “Soyunu (şeceresini) saydığı zaman” Yani Peygamber Efendimiz (s.a.v.) kendi şeceresini sayarken, onu da “Müıyd b. Adnan b. Uded’e kadar gider, orada durur ve şöyle derdi;” Yani ondan sonrasını söylemezdi. “Neseple uğraşanlar yalan söylemişlerdir zira Allah: Bunların arasında birçok asırlar, nesiller geçmiştir. Buyurmuştur.” Yani Peygamber Efendimiz (s.a.v.) kendi mezhebini Büyük dedesi, Adnan dedesine kadar sayardı ondan sonrasını bazıları daha fazla ileri gider. Onu kabul etmezdi, asırlar var seneler var onlar yalan söyler diyor.

۱۲۹ - كَانَ إِذَا نَزَلَ عَلَيْهِ الْوَحْيُ نَكَسَ رَأْسَهُ وَنَكَسَ أَصْحَابُهُ رُؤُسَهُمْ فَإِذَا
أَقْلَعَ عَنْهُ رَفَعَ رَأْسَهُ* (م عن عبادة)

129. “Üzerine vahiy indiğinde başını eğdi.” Yani Cibril Aleyhisselam vahiy getirdiği vakit Peygamber Efendimiz (s.a.v.) başını eğdi ki o vahiy dinlesin diye. “Ashabı da başlarını eğlerdi.” Peygamber Efendimiz (s.a.v.) başını eğdiği vakit onlar da başlarını eğlerdi, beklerlerdi. “Vahiy bitince başını kaldırır.” Bitince vahiy tebliğ ederdi, ne indiyse vahiyle.

Şeyh Muhammed Mehmet Adil El Kıbrıs-i Hazretleri (k.s.) Hadis Dersleri

۱۳۰- كَانَ إِذَا نَزَلَ عَلَيْهِ الْوَحْيُ كَرُبَ لِدَلِكْ وَتَرَبَّدَ وَجْهُهُ* (حم م عن

عبادة)

130. “Vahiy indiğinde kendisini bir sıkıntı alır, yüzünün rengi değişirdi.” Çünkü Allah’ın keliması büyük kelimadır, şey olarak biraz ağır gelirdi, rengi de değişirdi.

۱۳۱- كَانَ إِذَا نَزَلَ عَلَيْهِ الْوَحْيُ سَمِعَ عِنْدَ وَجْهِهِ كَدَوِيَّ النَّحْلِ* (حم م

ت كن ده عن عمر رضى الله عنه)

131. “Vahiy geldiğinde yüzünün civarında arı uğultusunu andıran bir ses duyulurdu.” Yani bu vahyin kuvvetinden, millet ne olduğunu duyamazlardı, Peygamber Efendimiz (s.a.v.) tabi o Allah’ın kelimasını tebliğ etsin diye o hal gelir.

۱۳۲- كَانَ إِذَا انْصَرَفَ مِنْ صَلَاتِهِ اسْتَغْفَرَ ثَلَاثًا ثُمَّ قَالَ اَللّٰهُمَّ اَنْتَ السَّلَامُ

وَمِنْكَ السَّلَامُ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ* (حم م ن د ت ه عن ثوبان)

132. “Namazdan fariğ olunca” Namaz bitince “Üç kere istiğfar ederdi.” Yani Estağfirullahe'l-azîm, Estağfirullahe'l-azîm “Sonra; Allâhümme entes selâmü ve minkes selâmü tebârekte yâ zel celâli vel ikrâm derdi.” Bu bir sünnettir Allah’a şükür yapıyor.

۱۳۳- كَانَ إِذَا انْصَرَفَ اِنْحَرَفَ* (د غ ض درخر صف بر قش طح عن يزيد بن

الاسود)

133. “Namazdan fariğ olunca sağa sola dönerdi.”

۱۳۴- كَانَ إِذَا اِنْكَسَفَتِ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ صَلَّى حَتَّى يَنْجَلِيَ* (طب عن

العمان بن بشير)

134. “Güneş ve ay tutulunca, açılıncaya kadar namaz kılardı.” Yani uzun namaz kılardı bazen bir kılıyor da bazen yarım saat filan sürse çok uzun sürdü diyoruz Peygamber Efendimiz (s.a.v.) iki, üç saat dururdu yani namazda, bu şey namazlarında.

Şeyh Muhammed Mehmet Adil El Kıbrıs-i Hazretleri (k.s.) Hadis Dersleri

۱۳۵- كَانَ إِذَا أَهْتَمَّ أَكْثَرَ مِنْ مَسِّ لِحْيَتِهِ* (ابن السنی و ابو نعیم عن ابی هريرة)

135. “Kederli olduğu zaman sakalını çok tutardı.” Yani tutup da böyle yapardı.

۱۳۶- كَانَ إِذَا أَهَمَّهُ الْأَمْرُ رَفَعَ رَأْسَهُ إِلَى السَّمَاءِ وَقَالَ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ
وَإِذَا اجْتَهَدَ فِي الدُّعَاءِ قَالَ يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ* (ت عن ابی هريرة)

136. “Bir iş kendini üzdüğü zaman başını göğe kaldırır, şöyle derdi; Sübhânellaâhil azıym.” Derdi daha kederli olduğu vakit. “Duada cehd ettikleri zaman;” Dua kuvvetlidir ama daha da dua yaptığı vakit; “Yâ hayyü yâ kayyum derdi.”

۱۳۷- كَانَ إِذَا أَوَى إِلَى فِرَاشِهِ قَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا
وَكَفَانَا وَأَوَانَا فَكَمْ مِمَّنْ لَا كَافِيَ لَهُ وَلَا مَأْوَى* (حم م ن ت د عن انس)

137. “Yatağına geldiğinde şöyle derdi: Elhamdü lillâhillezî et’amenâ ve sekânâ ve kefanâ ve âvânâ fe kem mimmen lâ kâfiye lehû ve lâ me’vâ.” Elhamdülillah gene diyor, bizi yedirip, içirtti, bir de üstümüzü her şeye kifayet verdi, bize de sığınacağımız yer yaptı ne kadar kifayeti olmayan şey az olur, yatacak yeri olmayan insan var diye buyururdu.

۱۳۸- كَانَ إِذَا أُوحِيَ إِلَيْهِ وَقَدْ لَدَلِكَ سَاعَةً كَهَيْئَةِ السَّكْرَانِ* (ابن سعد عن
عكرمة مرسلًا)

138. “Kendisine vahyolunduğu zaman, bir zaman sanki kendinden geçmişçesine sükût ederdi.” Yani o vahyin ağırlığından Peygamber Efendimiz (s.a.v.) bir vakit isterdi ki kendine gelsin, Allah kelimayı kolay değil bu Kur’an-ı Azimüşşan.

۱۳۹- كَانَ إِذَا بَايَعَهُ النَّاسُ يَلْقُنَهُمْ فِيمَا اسْتَطَعْتُ* (حم عن انس)

139. “İnsanlar ona biat ettiklerinde onlara; elimden geldiği kadar sözünü koydururlardı.” Yani bu kadar elimden geldi diye buyururlardı.

Şeyh Muhammed Mehmet Adil El Kıbrıs-i Hazretleri (k.s.) Hadis Dersleri

١٤٠ - كَانَ إِذَا بَعَثَ أَحَدًا مِنْ أَصْحَابِهِ فِي بَعْضِ أَمْرِهِ قَالَ بَشِّرُوا وَلَا تُنْفِرُوا وَيَسِّرُوا وَلَا تُعَسِّرُوا* (د عن ابى موسى)

140. “Ashabından birini bir iş için bir yere gönderdiği zaman şöyle buyururlardı; Müjdeleyin, nefret ettirmeyin, kolaylaştırın, güçleştirmeyin.” Yani gittiğiniz vakit millet sizden nefret etmesin, sevensin siz geldiniz diye. Yok, bir de işleri zora sokmayın kolay olsun, kolaylık gösterin.

١٤١ - كَانَ إِذَا بَعَثَ سَرِيَّةً أَوْ جَيْشًا بَعَثَهُمْ مِنْ أَوَّلِ النَّهَارِ* (د ت ه عن صخر بن وداعة)

141. “Bir müfreze veya ordu göndereceği zaman, onları sabahleyin erkenden yola koyardı.” Yani sabah namazından sonra onları dizip, gidecekleri yere gönderirdi Peygamber Efendimiz (s.a.v.).

١٤٢ - كَانَ إِذَا بَعَثَ أَمِيرًا قَالَ اقْضِ الْخُطْبَةَ وَأَقِلَّ الْكَلَامَ فَإِنَّ مِنَ الْكَلَامِ سِحْرًا* (طب عن ابى امامة)

142. “Birini emir olarak gönderdiğinde ona şöyle tembih ederdi; Hutbeyi kısa oku.” Yani uzatma! “Az konuş. Zira teshir mahiyetinde sözler vardır.”

١٤٣ - كَانَ إِذَا بَلَغَهُ عَنِ الرَّجُلِ الشَّيْءُ لَمْ يَقُلْ مَا بَالُ فُلَانٍ يَقُولُ وَلَكِنْ يَقُولُ مَا بَالُ أَقْوَامٍ يَقُولُونَ كَذَا وَكَذَا* (د عن عائشة)

143. “Biri hakkında bir şey duyduğu zaman, isim verip de; Falanca neden böyle yapıyor? Demezdi.” Yani bir adamdan bir şey duydu bu adamı ismimle söylemezdi orada insan rencide olmasın diye ama; “İnsanlar neden böyle yaparlar? Buyururdu.” Yani isim vermeden cemaat olarak söylerdi ki o kendisini düzeltsin hem rencide olamasın.

Şeyh Muhammed Mehmet Adil El Kıbrıs-i Hazretleri (k.s.) Hadis Dersleri

١٤٤ - كَانَ إِذَا تَضَوَّرَ مِنَ اللَّيْلِ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَالْوَحِيدُ الْقَهَّارُ رَبُّ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ* (ن ك عن عائشة)

144. “Gece yatağında bir tarafına döndüğü zaman şöyle derdi;” Yani bu sağdan sola döndüğü vakit; “Lâ ilâhe illellâhül vâhidül kahhâr* Rabbüs semâvâtî vel erdî ve mâ beynehümel aziyzül ğaffâr.*” Yani her daim Peygamber Efendimiz (s.a.v.)’in her lahzası Allah Azze ve Celle’yle, kalbinin lisanıyla zikredip, hamdeder.

١٤٥ - كَانَ إِذَا تَكَلَّمَ بِكَلِمَةٍ أَعَادَهَا ثَلَاثًا حَتَّى تُفْهَمَ عَنْهُ وَإِذَا آتَى عَلَى قَوْمٍ
فَسَلَّمَ عَلَيْهِمْ سَلَامَ عَلَيْهِمْ ثَلَاثًا* (حم خ ت عن انس)

145. “Bir söz söylediği zaman iyice anlaşılsın diye onu üç kere tekrarlardı.” Yani şimdi insan bir söz olunca dalgın oluyor birinci defa, ikinci defa anlamamış oluyor, üçüncü defa tamamen anlayıp kavramış oluyor sözünü onun Peygamber Efendimiz (s.a.v.)’den her çıkan söz şeriattır, hükümdür, kanundur, onu başka şekil anlaşılmasın diye üç defa tekrarlardı Peygamber Efendimiz (s.a.v.).

“Bir kavme gelip de selam verdiği zaman üç kere tekrar ederek selam verirlerdi.”

١٤٦ - كَانَ إِذَا تَعَارَّ مِنَ اللَّيْلِ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَهْدِ لِّلْسَبِيلِ
الْأَقْوَمِ* (محمد بن نصر في الصلوة عن ام سلمة)

146. “Gece uyandığı zaman; Rabbim mağfiret et esirge! Beni en sağlam yola ilet! Diye dua ederdi.”

١٤٧ - كَانَ إِذَا تَغَدَّى لَمْ يَتَعَشَّ وَإِذَا تَعَشَّى لَمْ يَتَغَدَّ* (حل عن ابى سعيد)

147. “Kuşlukta yediği zaman, akşam yemezdi. Akşam yediği zaman kuşlukta yemezdi.” Yani Peygamber Efendimiz (s.a.v.) günde bir öğün yerlerdi onlar, Salihler iki, normal insan üç öğün yer.

Şeyh Muhammed Mehmet Adil El Kıbrıs-i Hazretleri (k.s.) Hadis Dersleri

۱۴۸ - كَانَ إِذَا تَهَجَّدَ يُسَلِّمُ بَيْنَ كُلِّ رَكْعَتَيْنِ * (ابن نصر عن أبي أيوب

حسن)

148. “Teheccüd namazı kıldığında iki rekâtta bir selam verirdi.” Yani şimdi bu gece namazları iki rekât iki rekât daha efdaldır. Gündüz mesela kuşluk kılıyoruz dört rekât birden olur ama gece olduğu vakit teravih de öyle iki rekât iki rekât daha efdaldır. Dört rekât kılsanız da olur ama efdali Peygamber Efendimiz (s.a.v.)’in yaptığına uymak.

۱۴۹ - كَانَ إِذَا تَوَضَّأَ فَضَّلَ مَاءً حَتَّى يَسِيلَهُ عَلَى مَوْضِعِ سُجُودِهِ * (طب عن

الحسن ع عن الحسين)

149. “Abdest aldığı zaman su arttırırdı ve onu secde edeceği yere dökerdi.”

۱۵۰ - كَانَ إِذَا تَوَضَّأَ أَخَذَ كَفًّا مِنْ مَاءٍ فَنَضَحَ بِهِ فَرْجَهُ * (حم ن ه د ك ع

الحكم بن سفيان الثقفي)

150. “Abdest aldığı zaman bir avuç su alırdı ve onunla avret yerini silip yıkardı.”

۱۵۱ - كَانَ إِذَا تَوَضَّأَ حَرَّكَ خَاتَمَهُ * (ه عن أبي رافع)

151. “Abdest alırken yüzüğünü oynatırdı.” Altına su girsin diye.

۱۵۲ - كَانَ إِذَا تَوَضَّأَ أَدَارَ الْمَاءَ عَلَى مِرْفَقَيْهِ * (قط عن جابر حسن)

152. “Abdest aldığı zaman suyu dirseklerinin üzerinde iyice döndürürdü.”

۱۵۳ - كَانَ إِذَا تَوَضَّأَ خَلَّلَ لِحْيَتَهُ بِالْمَاءِ * (حم ك عن عائشة ك ت عن عثمان

ت ك عن عمار ك عن بلال ه ك عن انس طب بمن ثلثة طس عن ابن عمر)

153. “Abdest aldığı zaman su ile sakallarını iyice ovalardı.” Yani yahut arasına da geçirirdi parmaklarını. (Parmaklarını sakalının arasından geçiriyor.)

۱۵۴ - كَانَ إِذَا تَوَضَّأَ أَخَذَ كَفًّا مِنْ مَاءٍ فَأَدْخَلَهُ تَحْتَ حِنْكِهِ فَخَلَّلَ بِهِ

لِحْيَتَهُ وَقَالَ هَكَذَا أَمَرَنِي رَبِّي * (د ك عن انس)

154. “Abdest aldığı zaman bir avuç su alırdı. Çenesinin altına sokup sakalını iyice onunla ovalardı. Rabbim bana böyle yapmamı emretti buyururdu.” Diyor.

Şeyh Muhammed Mehmet Adil El Kıbrıs-i Hazretleri (k.s.) Hadis Dersleri

۱۵۵ - كَانَ إِذَا تَوَضَّأَ عَرَكَ عَارِضِيهِ بَعْضَ الْعَرَكِ ثُمَّ شَبَّكَ لِحْيَتَهُ بِأَصَابِعِهِ مِنْ تَحْتِهَا* (ه عن ابن عمر)

155. “Abdest aldığında, kulaklarını biraz ovarlardı sonra sakalını parmakları arasına alıp iyice ovardı.”

۱۵۶ - كَانَ إِذَا تَوَضَّأَ صَلَّى رَكَعَتَيْنِ ثُمَّ خَرَجَ إِلَى الصَّلَاةِ* (ه عن عائشة)

156. “Abdest aldığı zaman iki rekât namaz kılar ve cemaat namazına öyle çıkardı.”

۱۵۷ - كَانَ إِذَا تَوَضَّأَ ذَلِكَ أَصَابِعَ رِجْلَيْهِ بِخِنْصَرِهِ* (د ت ه عن المستورد)

157. “Abdest aldığında ayak parmaklarının arasını küçük parmağı ile ovalardı.”

۱۵۸ - كَانَ إِذَا تَوَضَّأَ مَسَحَ وَجْهَهُ بِطَرَفِ ثَوْبِهِ* (ت عن معاذ)

158. “Abdest aldığı zaman, yüzünü elbisesinin bir tarafı ile silerdi.”

۱۵۹ - كَانَ إِذَا تَلَا غَيْرَ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ قَالَ آمِينَ حَتَّى يُسْمَعَ مَنْ يَلِيهِ مِنَ الصَّفِّ الْأَوَّلِ* (د عن أبي هريرة)

159. “Ğayril mağdûbi aleyhim velad dâllîn Ayetini” yani namazda “Okuduğunda birinci saftakilerin duyabileceği kadar bir sesle Âmin derdi.”

Sadaka Resûlullah fî mâkâl ev kemâkâl

Lillahi Teâlel Fatıha

Şeyh Muhammed Mehmet Adil Hazretleri'nin
21 Ocak 2020 / 26 Cemazıyelevvel 1441 Tarihli Hadis Dersi
Beylerbeyi Dergâhı